

PLÁN VÝCHOVY A PÉČE

V dětské skupině MILU Care Jirny jsme přesvědčeni, že pro děti je velmi důležité nabývat veškeré vědomosti a dovednosti pomocí jejich jediného a dosud známého způsobu učení se – hrou. Společně strávený čas by měl být poutavou aktivitou plnou objevování tvarů, slov, nových věcí, ale i upevňování již naučeného. Děti se nejlépe učí nápodobou, kdy si podvědomě osvojí mnoho činností jen díky tzv. dovednostnímu tréninku častým opakováním. Předáváme takto dětem především elementární dovednosti, společně se učíme hygienickým návykům a především (což je možné jen v kolektivu) základním sociálním dovednostem. Díky velmi malému kolektivu dětí a dostatečnému počtu pečujících osob je možné brát mimořádné ohledy na individuální potřeby každého jednotlivého dítěte, jeho zralost a dovednosti. Pracujeme na principu laskavosti, přívětivosti a citlivosti, ale s důsledností a důrazem na spravedlivost. Zásadní myšlenkou péče v naší dětské skupině je to, že pomocí násilně získané autority a strachu nelze vybudovat zdravě sebevědomé dítě, nelze rozvíjet kritické myšlení ani citlivost k druhému. Naším záměrem je pomoci rodičům vychovat z jejich dítěte zdravou dětskou osobnost, a to lze pouze partnerským způsobem. Pečující osoby jdou dětem příkladem a chovají se k dětem láskyplně a chápavě, prostřednictvím hry a zábavy se snaží docílit přirozeného prostředí, ve kterém se budou děti cítit dobře a v bezpečí.

VĚCNÉ PODMÍNKY

Dětská skupina využívá pronajaté prostory na adrese Hlavní 28, 250 90 Nové Jirny. Součástí prostor je:

- šatna, kde má každé dítě vlastní přihrádku a místo označené značkou,
- koupelna pro děti, jejíž součástí jsou 2 dětské záchody, 2 dětská umyvadla, sprcha s dětskou vaničkou, koupelna je vybavena toaletním papírem, mýdlem v dávkovači a každé dítě má k dispozici vlastní látkový ručník
- denní místnost, která slouží k dennímu pobytu, stravování, hraní i odpočinku a je vybavena lehátky s matracemi/dětskými postýlkami, prostorem pro odkládání lehátek a lůžkovin, stolečky s židlemi, pomůckami, které rozvíjí dětskou kreativitu, aktivitu, samostatnost, tělesnou zdatnost nebo zručnost (hračky, edukační, interaktivní nebo didaktické pomůcky, knihy, Montessori pomůcky apod.)
- oddělené toalety pro personál
- kuchyně pro přípravu stravy
- kancelář a šatna pro personál
- dětská skupina nemá vlastní venkovní prostory, v docházkové vzdálenosti je však Klánovický les i dětské hřiště

Nábytek i vybavení DS splňují požadavky a předpoklady pro heterogenní skupinu dětí a je rozloženo tak, aby měly děti vždy možnost individuálního i skupinového trávení svého času. Hračky, pomůcky i náčiní jsou vždy v prostoru umístěny tak, aby byly dětem dobře přístupné a odpovídaly různorodosti jejich věku, jsou průběžně obnovovány. Interiér DS je zdoben výtvarnými díly dětí a děti se v průběhu svého pobytu zapojují do vytváření prostoru kolem sebe.

HLAVNÍ CÍLE

- adaptace
- osvojování základních hodnot společnosti, základních pravidel chování ve společnosti, morálních hodnot, tolerance a ohleduplnosti, zdravého životního stylu, ekologického cítění, pozitivního vztahu k přírodě, úcty k životu a sounáležitosti k prostředí, ve kterém dítě žije
- přizpůsobení se vývojovým, sociálním, emocionálním a fyzickým potřebám dětí
- socializace ve skupině, rozvoj osobnosti dítěte a poznávání jeho schopností
- osvojování bezpečného chování, poskytování informací o možných nebezpečích
- učení dějů v přírodě a života kolem nás, pochopení denního režimu a časové posloupnosti
- rozvoj všech smyslů, jemné a hrubé motoriky a pohybové zdatnosti, schopnosti učení a komunikace, nadání a sebevědomí, touhy za poznáním

ČINNOSTI A AKTIVITY

- rozvoj sluchového vnímání a slovní zásoby pomocí písniček, říkadel, čtení apod.
- koordinace pohybu pomocí hudby, rozvoj jemné i hrubé motoriky a fyzického vývoje dítěte, podpora fyzické zdatnosti, rozvoj sebeobslužných dovedností a samostatnosti, zdravých návyků a vytváření fyzické pohody
- rozvoj poznávacích a rozumových schopností pomocí poznatků z přírodních, společenských nebo technických věd, rozvoj komplexního pohledu na svět
- rozvoj kreativity, fantazie, představivosti a výtvarných dovedností, seznamování se s různými výtvarnými technikami, pomocí kterých lze rozvíjet dovednost vyjadřování zážitků a pocitů, práce s různými druhy materiálů

Obsah výchovy a péče se může různit dle věkového složení skupiny dětí a aktuálních potřeb. Dětem je proto vždy přizpůsobován režim dne tak, aby jim za všech okolností mohla být věnována dostatečná péče a pozornost. V rámci spontánních aktivit jsou dětem nabízeny hračky, didaktické pomůcky a další vhodné aktivity. Při organizovaných činnostech jsou pak skupinky rozděleny dle věku a program je uzpůsoben dovednostem a schopnostem dětí jejich věku. Snahou je dětem přiblížit jednotlivá témata pomocí různorodých metod, s pomocí pracovních pomůcek, jež předem připravují pečující osoby i vedoucí personál. Jednotlivé tematické oblasti pro celý rok jsou následující:

1. svět kolem nás (dětská skupina, rodina, kamarádi) – září/říjen

Hlavní cílem tematické oblasti je seznámit děti s novým prostředím, kolektivem a tetami (pečujícími osobami), začlenění do kolektivu, vytvoření společných pravidel DS, zvládnutí odloučení od rodiny a poskytování pocitu bezpečí, jistoty a pohody.

Očekávané výstupy: Děti se naučí pozorovat svět kolem sebe a orientovat na novém místě. Naším záměrem je rozvíjet jejich dorozumivací schopnosti, spolupráci, formou hry se budou

seznamovat s ostatními dětmi, s pečujícími osobami, naučí se vhodně komunikovat. Děti si budou v době adaptace, kdy budeme úzce spolupracovat s rodiči, zvykat na nové prostředí a především na odloučení od rodiny. Postupně se děti seznámí s pravidly soužití v DS, včetně bezpečné orientace v DS (vlastní značka, místo u stolu, ručník atd.), s pravidly prevence úrazů atd. Děti se seznámí s dopravními pravidly a dopravními značkami, naučí se zásadám bezpečnosti na veřejných komunikacích, na vycházkách, na hřišti apod. Děti jsou vedeny k základním pravidlům sebeobsluhy, hygieny, pořádku a respektování potřeb druhých.

Aktivita: Vytvoření společných pravidel DS, poznávání symbolů podzimu, poznávání základních dopravních symbolů – výtvarnými technikami, říkadla, básničky, využívání přírodních materiálů při hře, při tvoření.

2. Ve zdravém těle, zdravý duch, podzimní radovánky – říjen/listopad

Hlavním cílem této tematické oblasti je naučit děti základům sebeobsluhy nebo zdokonalování již naučených dovedností v této oblasti. Děti se učí pojmenovávat části těla, poznávat různé smysly, trénují sebeobsluhu – zejména mytí rukou, používání toalety, stolování a další hygienické normy a zásady. Cílem je naučit děti dodržování čistoty a pravidel při stravování, naučit děti používat toaletu, mýt si ruce, obličej, používat kapesník a zvládnout základní úkony v oblasti oblékání/svlékání a obouvání/zouvání. Děti se naučí, co je pro ně zdravé a co nikoliv.

U některých dětí může ještě probíhat adaptace. Děti si však již zvykají na provoz dětské skupiny, a proto mohou již začít zkoumat i jiné změny – přírodní. Cílem je dětem ukázat podzimní krásy přírody – na vycházkách bude pozorována podzimní příroda, děti se budou věnovat podzimním plodům – do veškerého poznání budou zapojeny všechny smysly. Výtvarné a kreativní aktivity budou zaměřeny na podzimní tematiku.

Aktivita: Říkadla a básničky, písničky k samoobsluze a hygienickým návykům, kresba těla, objevování smyslů pomocí výtvarných činností a her, oblékání panáka, poznávání podzimní přírody, výtvary z podzimních plodů.

3. Vánoce, Vánoce přicházejí – prosinec

Hlavním cílem tematické oblasti je pochopení zvyků a lidových tradic spojených s koncem kalendářního roku – Mikuláš, Advent, Vánoční svátky. V rámci experimentálních činností (např. zkoumání chování sněhu a ledu) se děti naučí objevovat nepoznané, poznají nové zákonitosti přírody. Cílem je také posilovat v dětech vztah k přírodě – v rámci rozvoje motorických i myšlenkových dovedností budou děti vyrábět krmítka, odlévat stopy zvířat apod. Děti budou umět popsat typické zimní počasí, zjistí, jak se chová příroda v zimě, zacílení oblasti je také mj. na vytváření radostné nálady před Vánocemi a pochopení významu aktivit spojených s adventem.

Aktivita: vyprávění pranostik, pohádek, básniček s Vánoční tematikou, zpívání koled, příprava na Mikuláše, na Vánoce – výzdoba, příprava vánočního cukroví, výroba Betlému, modelování, lepení řetězů apod. Experimentální činnosti a posilování vztahu k přírodě – vyrábění krmítek, zdobení stromečku pro zvířátka, stopy zvířat.

4. Paní Zima – leden/únor

Tento tematický celek se zaměří na rozvoj dorozumívacích schopností a spolupráce, na vnímání a pozorování života kolem sebe. Cílem celku je naučit děti rozlišovat společensky nežádoucí chování, uvědomování si chování lidí k sobě navzájem. Dále se děti učí pojmenovávat základní části těla. Děti budou dále pokračovat v objevování zimní přírody, cílem je také děti podporovat dále k respektu k přírodě. Pokračovat budeme také v osvojování tradic a zvyků – tři králové, masopust. V rámci pohybových činností budou zapojeny typické zimní sporty.

Aktivity: Tři králové, pranostiky, zimní pohádky, pozorování přírody, plnění krmelců, společná výroba zimní výzdoby, sněhových vloček, stavění/modelování sněhuláka, zasněžené obrázky, výroba, výtvarné a pracovní přiblížení tématu části lidského těla, výroba masek, seznámení s Masopustním veselím, tanečky, říkačky, písničky

5. Jaro a Velikonoce - březen/duben

Hlavním cílem tematického celku je seznámení dětí s probouzející se jarní přírodou, se zvířaty a jejich mláďaty, upevňování vztahu k přírodě, učení se významu o životním prostředí, jak ho chránit, co je recyklace. Probíhá další seznamování se zvyky a tradicemi – příprava na Velikonoce. Děti jsou seznamovány s paletou barev – jejich poznávání, míchání, přirovnávání k předmětům. Dětem je přiblíženo téma pálení čarodějnic.

Aktivity: pozorování změn počasí, výtvarné a pracovní přiblížení tématu, říkanky, písničky, pohybové hry s jarní tematikou, seznámení s domácími, hospodářskými i ostatními zvířaty a jejich mláďaty, poznávání z obrázků, podle zvuků, pohybů, nápodobivé hry. Setí semínek, práce na zahrádce, příprava velikonoční výzdoby (vajíčka, zdobení stromu, velikonoční/jarní věnec). Ekologické činnosti, třídění odpadu, vysvětlování pojmu ekologie, recyklace – kreativní ztvárnění tématu, živé přednášky, divadlo. Výtvarné a kreativní činnosti k přiblížení tématu barev, výroba piktogramů. Výroba čarodějnické výzdoby, masek.

6. Moje rodina – květen

Hlavním cílem tematického bloku je seznámení se členy rodiny a vztahy, oslava svátku matek s výrobou dárečku, seznámení s rozkvetlou přírodou. Děti se naučí rozpoznávat různé geometrické tvary a najít je kolem sebe. Dále se budou děti zábavnou formou zahradničení věnovat přírodě – pěstování, seznámí se s různými druhy ovoce a zeleniny a budou pečovat o zasazené kytičky.

Aktivity: Výroba přáníček/dárečků pro maminky ke dni matek, povídání o maminkách, jak maminkám pomáháme. Výroba koláže z textilu, výroba květinových obrazů a další výtvarné a kreativní techny k přiblížení tématu, říkanky, písničky, pohybového hry. Pěstování sazenic, ekologické dny.

7. Letní radovánky – červen/červenec/srpen

Cílem tohoto bloku je seznámení s letními sporty, s přírodními změnami, s tématem cestování. Děti oslaví den dětí a svátek otců, budou poznávat svět, rozmanitost kultur, uskuteční se výlety po okolí a do přírody. Děti se naučí využívat a popisovat plody léta.

Aktivity: Výroba přáníček/dárečků pro tatínky, pěstování a sklizeň zábavnou formou, výtvarné a pracovní přiblížení tématu, říkanky, básničky, pohybové hry, výlety po okolí, uspořádání pikniku, seznámení s prázdninami a dovolenými – povídání o cestování, kulturách a různých místech. Plody, které dozrávají, budou využívány k výrobě dobrot.

Tyto tematické bloky jsou dále rozpracovávány do týdenního programu s jasně definovanými konkrétními činnostmi a aktivitami. Vždy jsou vytipovány při zpracování týdenního plánu takové činnosti, aby byly rozvíjeny kognitivní, emocionální, fyzické i jazykové dovednosti a schopnosti. Protože jsme přesvědčeni, že se děti nejvíce naučí nápodobou a následným dovednostním tréninkem, jsou všechny nové dovednosti neustále opakovány i v jiných tematických celcích. Při všech činnostech je uplatňován genderově citlivý přístup a je vždy zohledňován konkrétní věk dětí. Všechny tematické bloky budou rozvíjet rozumové schopnosti (fantazie, tvořivost, myšlení, zrakové a sluchové vnímání), jemnou i hrubou motoriku, komunikační schopnost. Každé téma bude doplněné o zpívání dětských písní, o říkanky, čtení pohádek a příběhů. Vždy budou také využívány pohybové aktivity, dechová cvičení a logopedická prevence.

HLAVNÍ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PLÁNU VÝCHOVY A PÉČE V JEDNOTLIVÝCH OBLASTECH

- dítě zná své jméno, pohlaví, svou značku v DS
- dítě dodržuje vysvětlená pravidla, rozumí jim a dodržuje je – pravidla DS, pravidla slušného chování, umí poprosit, poděkovat, pozdravit, odpovídat na jednoduché otázky
- dítě umí o věci požádat a dělit se o hračky, umí vyjadřovat své potřeby
- dítě zvládne uklidit hračky na své místo, zvládne se orientovat v prostoru DS
- dítě dodržuje základy hygienických norem – čistota při stolování, úklid po stolování, umyje si ruce, obličej, umí se utřít, zvládá používat toaletu, s dopomocí používá kapesník, svléká se a obléká s pomocí
- dítě se naučí základy cvičení, zdokonalí se v jednotlivých polohách a provedení
- dítě zvládá různé rytmy chůze, různé tempo, zvládne chůzi s přenášením věcí, chůzi po čáře, překračování překážek, zvládá základní běh (harmonizace těla), vyskočí do výšky, umí lézt, přelézat i podlézat překážky, zvládá s dopomocí různé průlezky, umí přeskakovat z nohy na nohu, lézt po čtyřech a plížit se
- dítě zvládá rozepínání zipu, knoflíků, trhání papíru, navlékání, stavby z kostek, jednoduché modelování, zvládá výtvarné činnosti pomocí rozličných materiálů a technik, namaluje čáru a kruh

- dítě vnímá a pozoruje svět kolem sebe, má vybudovaný pozitivní vztah k místu, kde žije, k přírodě, umí přírodu chránit, zná základy ekologie, má radost při přípravách oslav, radost z objevování nových věcí, je spontánní při tvoření, má rozvinut smysl pro krásno a estetiku

HLAVNÍ VÝCHOVNÉ ZÁSADY PŘI PLNĚNÍ PLÁNU VÝCHOVY A PÉČE

- respekt – k osobnostním, věkovým i vývojovým potřebám dětí – jejich uspokojení
- individualita – osobní přístup, který umožní každému dítěti osobnostní rozvoj a samostatnost
- bezpečí - bezpečné prostředí, pocit jistoty, sounáležitosti, včetně stanovování jasných hranic, ve kterých se mohou děti bezpečně pohybovat
- režim – pravidelný a srozumitelný – jen takový režim dává dětem pocit jistoty, bezpečného zázemí a podporuje zdravý psychický i fyzický vývoj

SLEDOVÁNÍ VÝVOJE DÍTĚTE

Každému dítěti je při nástupu do DS založeno osobní portfolio, do kterého se průběžně ukládají zápisy o pokrocích dítěte na záznamovém listu, který se věnuje pokroku v jednotlivých oblastech. Pečující osoby portfolio využívají ke vzájemné komunikaci a spolupráci s rodiči, k podpoře rozvoje dítěte a k evaluaci postupů. Slouží také jako podklad pro případné zaměření na konkrétní činnosti, v nichž dítě potřebuje větší podporu nebo při předávání informací o dítěti v případě personálních změn. Portfolio nesmí obsahovat důvěrné informace. Výstupy z kreativní činnosti si děti nosí pravidelně domů a rodiče tak mohou pozorovat pokrok v této oblasti průběžně.